

7. כך למשל, בפרשת אבו דהים, התייחסה כבי' השופטת (כתוארה אז) נאור לצורך המוגבר שיש בהרתעת מפגעים נוספים על מנת להפסיק את גל הטרור הגואה, וזאת ביחס להחלטה לנקוט בסנקציה על פי תקנה 119 בעניין המחבל (תושב מזרח ירושלים) שביצע את פיגוע הרצח בישיבת מרכז הרב, כדלקמן:

"עמדתנו היא שאין מקום להתערב בשינוי המדיניות של המשיב. המדיניות החדשה-ישנה נסמכת על חוות הדעת האמורה של שירות הביטחון הכללי ושותפים לה גם הרמטכ"ל ושר הביטחון. אכן, מותר לרשות לשווה מדיניות ובוודאי מותר לה לשנותה עם שינוי הנסיבות. לגבי מפגעים תושבי מזרח ירושלים הראה המשיב בנתונים קונקרטיים, שעל עיקרם עמדנו לעיל, כי אכן קיים שינוי נסיבות. כפי שנקבע בפסיקתו של בית משפט זה בעבר, בית המשפט אינו נוטה להתערב בהערכת גורמי הביטחון בדבר האפקטיביות של השימוש באמצעי של הריסת בתים או אטימתם כגורם המרתיע אחרים. כך הוא גם כשלפני שנים אחדות חל שינוי במדיניות בעקבות המלצות צוות החשיבה בראשות האלוף שני. כפי שצינו לעיל נקבע בפסיקה לא אחת כי לא ניתן לערוך מחקר מדעי שיוכיח כמה פיגועים נמנעו וכמה נפשות ניצלו כתוצאה מנקיטת האמצעי האמור. לעניין זה לא השתנה דבר. אכן, המציאות השתנתה וגם עוצמת האירועים השתנתה. המסקנות מכך הן עניין מובהק להערכת גורמי הביטחון".²

8. על הלכה זו חזר בית משפט נכבד זה פעמים רבות, וראה פסי' 24 בפרשת עואודה (בג"ץ 4597/14):

עמדנו בפתח הדברים על הנסיבות הקיצוניות השוררות בתקופה האחרונה באזור יהודה ושומרון. נסיבות שהביאו לכלל מסקנה, שהתקבלה על דעת הדרג המדיני, כי יש לשנות את המדיניות. לטעמי, הנתונים שהובאו, הכל כפי שפורט לעיל, הם בגדר שינוי נסיבות. אין מקום להתערב בהחלטת המשיב שהגיע עתה לכלל מסקנה כי יש צורך בהרתעה מוחשית, וכי הריסת בית המפגע תיצור הרתעה כזו. [...] וכן, כפי שצוין לא אחת בפסיקתנו, לא ניתן לערוך מחקר מדעי שיוכיח כמה פיגועים נמנעו וכמה נפשות ניצלו כתוצאה מנקיטת האמצעים של חריסת בתים (ראו, למשל: בג"ץ 2006/97 גנימת ני אלוף פיקוד מרכז, פ"ד נא(2) 651, 655 (1997)). המסקנות הנובעות מעוצמתם של האירועים באזור יהודה ושומרון בעת האחרונה הן עניין מובהק למשיב לענות בו..."

² בג"ץ 9353/08 הישאם אבו דהים נ' אלוף פיקוד העורף, פסי' 11 לפסק דינה של כבי' השופטת (כתוארה אז) נאור (פורסם בבנו, 5.1.2009).

הטענה בדבר אפליה בהפעלת הסמכות

9. כמענה לטענות הנוגעות לאפליה נבקש להפנות לפסקה 30 בפסק-דינו של בית-המשפט העליון בבג"ץ 5290/14 קואסמה נ' המפקד הצבאי לאזור יהודה ושומרון³ (להלן - "עתירת קואסמה"), שם נקבע, בין היתר:

"... הואיל ותכליתה של תקנה 119 היא הרתעתית ואינה עונשית, אין די בעצם ביצועם של מעשי טרור נתעבים על ידי יהודים, דוגמת חטיפת ורצח הנער מוחמד אבו חזיר, כדי להצדיק לבדם את הפעלתה של התקנה כלפי יהודים, ואין בהחלטת המשיב שלא להפעיל את התקנה ביחס לחשודים ברצח זה כדי להצביע לבדה על קיומה של אכיפה בררנית."

10. דברים אלו שנקבעו בהלכה חפסוקה יפים אף לעניינו, ובנסיבות אלו, החליט המפקד הצבאי לדחות את הטענה האמורה.

הטענה בדבר הפעלת הסמכות טרם הרשעת המפגע

11. העובדה שדינו של המפגע טרם הוכרע איננה בעלת משקל בעניינו. בהתאם להלכה הפסוקה בעניין זה⁴, הרי שדי בקיומן של ראיות מנהליות כדי להצדיק הפעלת סמכות מכוח תקנה 119 לתקנות ההגנה ואין צורך להמתין להגשת כתב אישום או להרשעת המפגע.

12. למען הסדר הטוב נציין, כי התשתית הראייתית הקיימת בעניינו של המפגע איננה מותרת ספק כלל ועיקר ביחס למעורבותו של המפגע ונפיגוע המתואר לעיל.

הטענה בדבר אופו הריסת יחידת המגורים

13. במסגרת ההשגה נטען, כי הואיל והדירה המיועדת להריסה ממוקמת בקומה האמצעית, הרי שהריסתה תביא לקריסת המבנה/החלשתו. על כן, המפקד הצבאי מתבקש להעביר חוות דעת הנדסית מתאימה אותה ניתן יהיה לבחון.

14. בהקשר זה נציין, כי תוכנית הריסת הדירה גובשה על ידי גורמי המקצוע מטעם המפקד הצבאי, שהינם מהנדסים מוסמכים, לאחר ביצוע מיפוי מדויק של הדירה ותוך התחשבות במאפייניה ההנדסיים ובמיקומה. דרך הפעולה המקצועית אשר נבחרה ונבחרה על ידי גורמי המקצוע, וזאת לשם מימוש החלטת המפקד הצבאי, הינה דרך הפעולה, אשר לדעת גורמי המקצוע ההנדסיים, מאפשרת לממש את החלטת המפקד הצבאי, מתוך התחשבות בצורך להימנע ככל הניתן מפגיעה במבנים שכנים או בחלקי המבנה שאינם מיועדים להריסה, קרי, הקומה התחתונה והעליונה בבניין.

15. בכל הנוגע לדרישה להעביר את חוות הדעת ההנדסית שהוכנה, נבקש להשיב כי עניין זה נדון במסגרת בג"ץ 5290/14 קואסמה נ' המפקד הצבאי לאזור יהודה ושומרון⁵ שם נקבע על ידי בית-המשפט, כי אינו מוצא לנכון להורות למפקד הצבאי להעביר לעיון העותרים חוות דעת הנדסית או להתערב בעניין אופן ביצוע החריסה⁶.

16. מטעמים אלו, ועל יסוד ההלכה דלעיל, דחה המפקד הצבאי את בקשתך זו.

³ פורסם באתר הרשות השופטת ביום 11/8/14.

⁴ ר' עניין קואסמה בפסקה 27 לפסק הדין; בג"ץ 4597/14 עוואדה נ' המפקד הצבאי באיר"ש, מיום 1/7/14 פורסם באתר הרשות השופטת.

⁵ פורסם באתר הרשות השופטת ביום 11/8/14.

⁶ פסקה 31 בפסק-הדין.

סיכום הדברים

17. נוכח כלל המקובץ לעיל, לאחר שבחן את טענותיכם, החליט המפקד הצבאי לדחות את ההשגה במלואה.

18. משכך, נמסר בזאת צו החתרמה וההרסה המצורף בזאת המתייחס לדירה בה מתגורר המפגע, הממוקמת בקומה האמצעית של המבנה.

19. נבקש להדגיש, כי מימוש צו זה לא יחל בטרם חלפו 48 שעות ממועד המצאתו.

בברכה,
סנדרה בלזקאון אופינקרו, ר"ח
רשת"ח
בשם
התנועה = המשפטי
ותפר
ר"ח

